

Неочікуваний предмет

Через п'ять з половиною годин після того, як Герон дізнався, що помирає, він поїхав до свого улюбленого супермаркету. Оскільки чоловік не мав інших справ, а то був четвер, він вирішив дотримуватися звичної рутини.

Ні для кого не секрет, що Герон полюбляє робити щотижневі закупи саме в четвер. Увечері, якщо точніше, а якщо не виходить, то принаймні пополудні. Рідня постійно дратує його через таку дивну неподатливість.

— Дай собі волю, — сказала його дочка минулого тижня. — Ану спробуй піти за покупками в понеділок уранці.

Проте в четвер завжди тихо, і це йому подобається. Четвер — помірний день. Герону до вподоби розпочинати вихідні з повним холодильником їжі, що, правда, зараз вони нічим не відрізняються від будь-якого іншого дня тижня.

Піднявшись ескалатором, він помічає невеличкий візок, який, на його думку, є ідеальним для покупок, бо великого візка буде забагато, а кошика — замало. Герон — досить організований покупець, який складає товари в багаторазові сумки, промарковані відповідно до шафок на кухні. Він не кладе мийні засоби до хліба.

Ніколи не поспішає, не забуває взяти молоко й не приминає салат. Герон не з тих, кого дратує раптова зміна розташування продуктів у супермаркеті. Насправді це йому навіть подобається, бо тоді пошук повидла складається на полювання за скарбами. Він і сам не знає, чому так скуповується, але схема говорить сама за себе.

Герон штовхає візочок до найвіддаленішого й найхолоднішого куточка супермаркету. Вибір заморожених продуктів з очевидних причин усі завжди залишають наостанок. Однак сьогодні він відхиляється від уже звичної рутини: відсуває скляну кришку морозильної камери заввишки по пояс, розривнює пакети замороженої картоплі у вигляді смайликів і залізає всередину.

Найперше Герон помічає не холод, а запах. Навіть попри прочинену кришку, повітря всередині затхле й крохмалисте. Його дивує, що в морозилці насправді досить комфортно, хоча холод і починає вже пробирати під колінами. Герон вмощує лопатки й випростує ноги — заморожені картопляні смайлики влягаються під його вагою. Він нерухомо лежить у затишній тиші морозильної шафи, він живе.

Герону було навіть трохи шкода лікарку, молоду жінку, яка мимоволі крутила ручку. Таки непросто говорити комусь подібне.

— Є різні брошурки, усілякі вебсайти, — сказала йому тоді лікарка, а потім злегка підсунулася до столу, торкаючись рукою стільниці, демонструючи, що принаймні із цією частиною покінчено. Герон зашвидко підвівся, зачепившись подолом куртки за спинку стільця, а тоді кинув геть безглузде:

— Вона водонепроникна.

Проте в морозилці виявилося не так і холодно, або, можливо, просто було аж так холодно, що він перестав бодай щось відчувати, — таке йому спало на думку.

Герон дивиться вгору крізь запотіле скло кришки. Дивиться на флуоресцентні лампи та сталеві балки на стелі супермаркету.

Тепер йому доведеться дещо зробити. Доведеться дещо сказати. Зізнатися.

Він дивиться на лід, що виблискує й скрапує по внутрішній стінці морозилки біля його голови. На маніакальні усмішки й пусті очі картопляних смайликів. Дивиться на все це, і йому стає добре. Так добре, що Герон ладен був би назавжди залишитися в цій морозильній камері, якби не якась жінка, що закричала, коли відсунула кришку, шукаючи заморожений горошок.

Витягують його звідти аж троє працівників магазину. Виявляється, він таки сильно змерз. Потилиця змокла, коліна заціпили й почали нити. Менеджер поводить досить спокійно, він доброзичливо каже:

— Нумо витягнемо вас звідси, пане. — А потім додає: — Може, зателефонувати комусь із ваших близьких?

Лише вдома Герон усвідомлює, яким тоном до нього говорив менеджер. Заспокоєним, поблажливим, наче чоловік, що напівлежить у морозильній скрині — цілком звична річ у його розмаїтій практиці продавця. Тоді Герон розуміє, що саме побачив менеджер. Спантеличеного літнього чоловіка. Який немовби й не при собі. Немовби й десь не тут.

Місцеві новини

Перед сном Герон дзвонить дочці зі стаціонарного телефона. Йому не подобається користуватися мобільним удома.

— Це я, — як і завжди починає він. А потім замовкає, очікуючи фрази «Привіт, незнайомцю» чи «Давно не чулися», як та щовечора незмінно відповідає йому.

Меггі запитує Герона, як минув його день, і йому є чим поділитися. Він розповідає, що молоде подружжя, яке живе навпроти, стелить новий газон, удаючи ніби й не бачили оголошення про тимчасову заборону використання шлангів для поливу. Досить детально переповідає цікаву документальну радіопрограму про вітрові електростанції. Чи слухала вона її?

Ні.

Герон розповідає Меггі всіяке, поки та вдає, ніби слухає.

«Угу», «Так», «Цікаво», — каже вона. Або ще: «Чудово».

Герон веде розмову, але про деякі речі так і не згадує. Наприклад, про лікарню. Супермаркет. Про деякі моменти варто змовчати, вважає Герон. Поки що. Якщо він зараз спробує розказати, пояснення виявяться

не надто вдалим. Тож натомість він обмежується безпечнішими темами: новий каталог насіння, який йому надіслали вчора, чи чашка безплатної кави, яку він може отримати за карткою лояльності. Меггі слухає й чекає підходящої паузи, можливості завершити розмову словами:

— Що ж, не затримуватиму тебе більше. Гарних снів.

Герон дає їй скористатися цим — виходом для них обох.

— Тобі теж.

— Тоді бувай. На добраніч.

— Ну, розкажуй, — каже Конор. — Які там останні новини щодо сусідського переобладнання горища?

— Нема чого розказувати, — відповідає Меггі чоловікові. — Сьогодні майже без новин.

Вона наливає два келихи охолодженого вина, трохи забагато як для вечора четверга. Передаючи один із них Конору, Меггі помічає його незначне розчарування. Зазвичай вечірні дзвінки Герона — джерело неймовірної інформації. Якось вона чула, як на вечірці Конор жартома казав друзям, що завдяки своєму тестю краще знається на проблемах з попелицею, ніж на політиці Близького Сходу. Меггі мала б разом з усіма посміятися з кумедної дивакуватості Герона. Але вона не вважала це кумедним. Вона цілком нормально ставилася до того, що батько постійно всім ділився з нею — так було завжди. Усілякі незначні подробиці про те, як минув день, його нинішні думки й теорії. Конор не міг цього зрозуміти, або ж не хотів. Тоді Меггі не посміялася, а натомість сказала, щоб почули всі:

— Може, тобі варто уважніше читати газети, любий?
І всю дорогу з вечірки вони їхали додому мовчки.
Осушивши келихи, вони замикають будинок, году-
ють кота. Конор складає ноутбук та зарядний пристрій,
щоб не витратити на це час уранці перед роботою. Мер-
гі проглядає розклад, що висить на холодильнику, щоб
зібрати дітям усе необхідне на завтра. Хокейну ключку
Тома, спакзовані ланчбокси, якусь заяву, яку Олівія по-
просила підписати для участі в шкільній поїздки. І на
завтра, і на післязавтра є купа різних справ. Мергі му-
сить тримати все в голові, навіть попри те, що діти вже
давно не малі, навіть попри те, що Конор — дорослий
чоловік, який цілком спроможний виконувати й склад-
ніші завдання, а не лише ознайомлюватися з графіком,
у якому зазначено, коли хто водить машину. Утім вона
все одно й далі робитиме це. Допомогатиме їм усім.
Скеровуватиме їх.

Липень 1982